SALTOC Project

Title: Prīta laṛī

Imprint: Amritsar : [s.n.]

OCLC: 214908417

Volume 70, number 11 (Nov 2003)

TOC Supplied by: University of California, Berkeley

1933 ਤੋਂ

ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ

ਨਵੰਬਰ 2003
15 ਰੁਪਏ

70

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਮਿਟੀ ਧੁੰਦ ਜਗਿ ਚਾਨਣ ਹੋਆ।

PK
2650
A1
P74
v. 70
no. 11
main
SSEA unbd

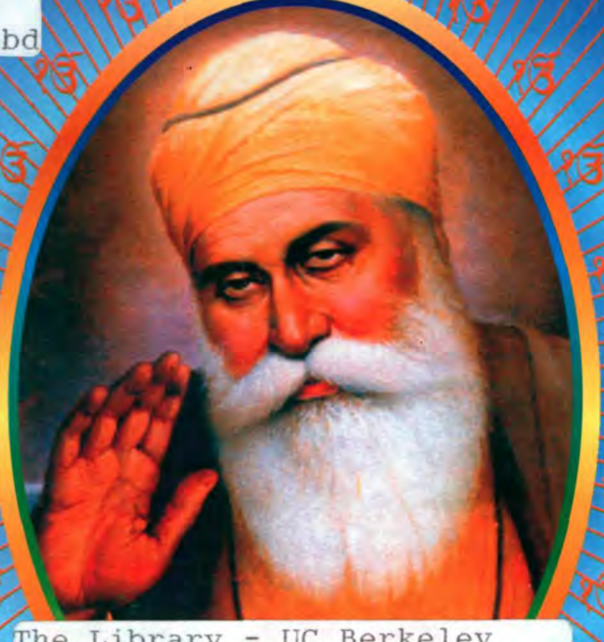

The Library - UC Berkeley
Received on: 05-04-04
Prita ladi

ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਅਵਸਰ

ਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ

ਰੱਬ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਕ—ਇਸ ਪਿਛੇ ਅਸਲ ਮਹੱਤਵ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ?—ਹਵਾ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਰੱਬ-ਨਾਂ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਵੱਖਰਾ, ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਔਸ਼ਧ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ...।

...ਅਸਲ ਮਹੱਤਵ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਭ ਨਾਲ "ਰੱਬ" ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਹੈ—ਮਨੁੱਖ। ਉਹ ਕੋਮਲਤਾ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਕਿਥੇ ਲੁਕੀ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਸਿਰਜਦੀ ਹੈ? ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਨਿਰਾਕਾਰ, ਅਣਦੇਖੀ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪ ਅਣਦਿਸਦੀ—ਇਕ ਰੱਬੀ ਸਿਫ਼ਤ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਖੁਦ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿਚ! ਇਹੀ ਹੈ ਅਸਲ ਅਚੰਭਾ—ਕੀ ਅਸੀਂ ਏਨੇ ਹੀ ਰੱਬੀ ਹਾਂ? ਕੀ ਹਰ ਕੋਈ ਰੱਬ ਹੈ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਵਾਜਬ ਕੰਮ-ਕਿੱਤੇ ਵੀ ਰੱਬੀ ਹਨ? ਤਾਂ ਰੱਬ ਕੀ ਹੈ—ਸਾਡੀ ਹੀ ਸਾਂਝੀ ਰੱਬਤਾ, ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ, ਬੱਸ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ—ਸੰਜਮ ਲਈ। ਤਾਂ ਤੇ ਜਦ ਕਿਹਾ ਜਾਏ ਕਿ ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ 'ਵੰਡੀਆਂ' ਵਿਚ ਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ—ਮਨੁੱਖ ਇਕ ਹੈ: ਹਰ ਕਿਣਕਾ (ਹਰ ਇਨਸਾਨ) ਰੱਬ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਿਆਰਾ!! ਤਾਂ ਤੇ ਊਚ-ਨੀਚ ਤੇ ਅਪਹੁੰਚ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੇ ਨਫ਼ਰਤ-ਦੁਪਰਿਆਰ ਆਰਜ਼ੀ, ਕੁਰਾਹੇ ਪਈਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਹਨ ਤੇ ਹੰਕਾਰ! ਸਾਫ਼ ਸ਼ਫ਼ਾਫ਼ ਤੇ ਉੱਚੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ (ਸ੍ਵੈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੀ) ਸਹਿਜ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੀ—ਕਦੇ ਅਧਿਆਤਮ, ਕਦੇ ਸਿਆਸਤ, ਕਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲੱਭਦੇ, ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਨੂੰ। ਇਕ ਓਂਕਾਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਚਹੁੰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਿਆਂ ਬਣ ਚੁਕਿਆਂ ਹੰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਕਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਜਾਤ-ਦੇਣੀ-ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਬੁਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰੋਂ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਲਈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਉਹ ਹੈ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਵਾਸਤਾ—ਬਿਨਾ ਸਿਰ ਉਪਰ 'ਛੋਟੇ ਰੱਬਾਂ' ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ। ਪਰ ਅੱਜ ਉਸੇ ਵਿਰਾਸਤ ਉਤੇ ਕਿੰਤੂ ਲਾ ਰਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ 'ਮਰਯਾਦਾ', 'ਏਕਤਾ', 'ਸਰਬਉੱਚਤਾ', 'ਨਿਆਰੇਪਣ', ਆਦਿ ਦੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਡਰਾਉਣਾ-ਟੋਲਾ। ਨਾਨਕ ਦਾ ਰੱਬ ਡਰਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਹਰਗਿਜ਼ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ, ਪਿਆਰ ਪੁੰਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!! ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਖੁਦ ਬੋਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਤੋੜੀਆਂ ਤੇ 'ਬੇਤਾਲਾ' ਤੱਕ ਅਖਵਾਇਆ—ਉਸਦਾ ਰੱਬ ਕਿਵੇਂ ਡਰਾਉਂਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਪੂਨਮ

1933 ਤੋਂ 70 ਸਾਲ

ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

ਨਵੰਬਰ 2003

preetlarhi@sify.com

ਸਾਲ – 70ਵਾਂ

ਅੰਕ – 11

ਮੁੱਲ	:	15.00 ਰੁਪਏ
ਸਲਾਨਾ ਚੰਦਾ	:	175.00 ਰੁਪਏ
ਜੀਵਨ ਸਾਥ	:	3000.00 ਰੁਪਏ
By Air	:	750.00 ਰੁਪਏ
By Sea	:	350.00 ਰੁਪਏ

ਬਾਨੀ :

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸੰਪਾਦਕ ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਹਰ ਮੁਲਕ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ

ਸੰਪਾਦਕਾ : ਪੂਨਮ

ਪ੍ਰਬੰਧਕ : ਰਤੀਕੰਤ ਸਿੰਘ

ਮਨੀਆਡਰ ਡ੍ਰਾਫ਼ਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲਈ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹੋਣ।

ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਈ ਪਤਾ

ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, 81, ਸੈਕਟਰ 10–ਏ,

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ–160011✆ (0172)2743489

Preet Lari, 81, Sector 10-A,

Chandigarh-160011

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਥਾਨ

ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) 143110

D.D.- "PREET LARI" payable at Chandigarh

ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਡੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰਬਰ 302, 2/47–58 ਬੀ–1277 ਮਿਤੀ 8–3–77 ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੈਂਟਰਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਪੀ. ਆਰ. ਲਾਇਬ. 56–14994, ਮਿਤੀ 19–9–56 ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਪੂਰਨ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਜੋਂ — ਪੂਨਮ ਸਰਵਰਕ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਉੱਤਰਆਧੁਨਿਕ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ — ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ 3

ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਡਾ. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ 4

ਵਲਿੰਗਟਨ ਰੋਡ ਚੁਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੌਣ? — ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ 24

ਕਹਾਣੀ

ਪਹਿਲੀ ਹਦਕ — ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਘਣਗਸ 7

ਚੰਗੜੀ (ਪਾਕਿ.) — ਜ਼ੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ 11

ਕਵਿਤਾ

ਮਦਨ ਵੀਰਾ — 32

ਇਕ ਰਾਹੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਹ — ਮੋਹਿਤ ਸੇਨ 27

ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਦਾ ਸਫ਼ਰ

ਲੇਖ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਆਚਰਨ ਉਸਾਰੀ — ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੇਠੀ 13

ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ...—ਅਖੀਰੀ — ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਾਵਰੀ 43

ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ—ਜੇਲ੍ਹ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ — ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 15

ਪਿਤਾਸ਼ਾਹੀ–2 — ਕਮਲਾ ਭਸੀਨ 22

ਚੁਟਕਲੇ — 6

ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਾਰੇ ਨਵਾਂ ਨਾਵਲ

ਧੁਖਦੀ ਬਰਫ਼–10 — ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ 33

ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਵਿ ਕਾਮਾਯਨੀ—8

ਈਰਖਾ (ਅਨੁ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਰੋਜ਼ੀ) — ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਪ੍ਰਸਾਦ 38

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ — 42

ਸਵੈ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਲਗਨ–16

ਹਾਦਸੇ — ਮਨਮੋਹਨ ਦੋਸਤ 41

ਕੌਡੀ ਦਾਮ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਾਮ — ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ 45

ਸਿਹਤ ਤੇ ਯੋਗ — ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕਾ 48

ਪੁਸਤਕ ਪੜਚੋਲ — ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ 46

ਸੁਲਗਦਾ ਕਰਜ਼ (ਸ਼ਿਵਿਕਾ), ਚੌਥਾ ਮਹਾਂਯੁਧ (ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ)

ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਪੰਨਾ — 2

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ ਦੀ ਬੇਵਕਤ ਮੌਤ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਦੁੱਖ ਹੈ। ਹਥਿਆਰ ਛੱਡ ਸਮਾਜਕਤਾ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਵੀ ਅਸੂਲ ਉਤੇ ਤਕੜਾ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਹਿੱਸਿਆਂ ਸੰਗ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਰੱਖ, ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ, ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਸੰਗਦੀ, ਕਦੇ ਲਟ ਲਟ ਬਲ ਪੈਂਦੀ ਲੋਅ ਨੂੰ ਉਚੇਚੇ ਲਾਡ ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਵੱਲ ਸਮਰਪਤ ਰਹੇ ਉਹ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਦੁਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।—ਅਦਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ

ADVT. CONCESSIONAIRES: ADCOM International 701, Deep Shikha, Rajendra Place, New Delhi. 25767014, 25760685

ਛਾਪਕ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਰਤੀ ਕੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲੜੀ ਟ੍ਰਸਟ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਟਵੈੱਲ, 146 ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ।